

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrt-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvele frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim naročnina poteče konec junija in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.

Za četrt leta 3 „ 30 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.

Za četrt leta 4 „ — „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejeman „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Politično sovraštvo.

Ω. — Močno čutilo, v sredi mej nevoljo in zaničevanjem, je rodilo ta članek, zadevajoč rahlo, jedva dotakljivo stvar. Sovraštvo — posebno izvirajoče iz razlike političnega prepričanja — je pojem, o katerem najbolj velja svarilo: ne slikaj hudiča na steno! A naši blagočastni nemškutarji so drugzega mnenja. Oficijski list ljubljanske vlade je namreč oni dan — preobloženje s posli in odlojnost stvari sta zabranila, prej o tem govoriti — po starej hvalnej navadi, ki je pa pri njem zaradi popolne duševne suše njegovih urednikov primoranje — izškarjal članek iz dunajskega lista, ki govori o tem, da smo le mi Slovani krivi, da v Avstriji nij političnega miru, ker baje še vedno časovemu teku nasproti gojimo v svojem srci sovraštvo do drugih narodov. Dunajskemu Nemcu nij toliko zameriti, da v politično mrtvej sezoni — v času „kislil kumar“ v svojej obupnosti napiše članek o stvari, katere ne razumeje, ker nejma izkušnje o njej; ali pa, če slučajno vé, da mahne zarad dolzega časa po nas Slovanih, ki so uže tako pripoznan „prügelknabe“ v avstrijske narodske familiji. Saj tudi ne živi mej Slovani in čitatelji njegovi so Nemci, katerim uže itak ne škoduje dosti, ako beró eno psovko več zoper Slované, saj so jih vajeni v svojih listih.

Predrzo pa je in licemersko ob enem, ako nemški list, ki izbaja v središču slovenskega naroda, in subvencijo naših davkov uživa, ponatisne tak članek, ki očita Slovanom to, o čemer ta list prav dobro ve, da je baš nasprotno resnica, ker se vsak dan „ad hominem“ prepričati more. In ta list je tudi glasilo ljubljanskih nemškutarjev. Njegovo mnenje je njihovo mnenje, sicer bi ne smel biti tako predrzen, da jim podá

stvar za istino, o katerej dobro vedó, da je neresnična. Na tak način se „delajo norca“ iz naroda, mej katerim živé in katerega so izdatno pomagali uničiti v njegovih poskusih za človeka — vredno, dostojno bivanje v vrsti družih narodov. Kacega političnega poštenja so ti naši nemškutarji, smo sicer vedeli uže davno poprej, a sedaj smo prišli tudi do prepričanja, da je globoko pod nami njihovo politično stališče, ter da taki nasprotuiki nejmajo ni najmanjše pravice, zahtevati od nas spoštovanja.

Glej! glej! Ljudje, ki so od nekdaj po načelu „divide et impera“ ščuvali „Kranjca“ zoper Štajerca, Hrvata, Korošca, da, celo Gorenjca zoper Dolenjca in Notranjca, zoper Kraševca, ti ljudje sedaj obžalujejo sukaje oči proti nebu, kot tercijalke, katerim so bratje, — obžalujejo, da jih ne ljubimo.

Kaj še; nemškutarjev ne bomo ljubili, a ne sovražimo jih pa vendar ne: nijso vredni našega sovraštva. Njim nasproti nas obhaja nekako tako čutilo, ki se bliža zaničevanju. In tega so vredni.

Ti ljudje, ki črtijo jezik naše matere, ki nam sedaj še, ker so bliže viru moči, nego mi, z vspehom branijo, da si na njegovej podlagi stvarimo boljšo kulturno prihodnost; ljudje, ki so ude našega telesa po prej omenjenem načelu razrezali, da iščemo drug drugzega, kot moderni izgubljeni sinovi, ljudje, ki ironično in zaničevalno govoré o „edle slovenische Nation“, ti ljudje hočejo, da jih ljubimo.

Skesano moramo potrkati na prsa, ter reči, da take biblijske popolnosti Slovenci še nijsmo bili v stanu doseči, da bi samega sebe tako globoko zavrgli, da bi poljubljali svoje mučitelje. Ne mara bi nam hasnila ta popolnost za zveličanje unkraj groba! A naši nemškutarji nam tega ne garantirajo, zato se hočemo tu bojevati za boljše življenje, dokler je čas. Se vé, da je orožje nejednako, a če bi uže morali poginiti, česar se pa ne bojimo, poginiti hočemo v častnem boji, ne kot sužnji, ki zavržejo sami sebe.

Naši nemškutarji, katere stresa groza, ko čujejo ime Slovan, Slovenec, ki pospešujejo vsak drug živelj v Avstriji, če morejo o tem škoditi slovanskemu, tudi ako je ta živelj odločno in odkrito državi sovražen — kakor so pred kratkem mačjo godbo v Dalmaciji našopirili do punta! — ti ljudje pravijo, da smo mi krivi nesloge mej avstrijskimi narodi, da mi zabranjujemo mirno uredbo države na podlogi slobode, mi, ki se za to mirno uredbo bojujemo, odkar smo se bojevati začeli. Kar počenjajo sami, — njihovo krivdo — očitajo nam! Oni, katerim je svrhu delovanja pritisk Slovanov na steno, oni se pritožujejo, da se

mi hranimo, biti pritisnjeni, ter nam očitajo puntarstvo, ker se branimo temu pritisku!

Kako je uže tista prilika o brunu v lastnem in o pezdriji v očesu bližnjega? Saj nij davno, kar smo jo z visocega stola slišali v deželnem zboru, obrneno zoper nas Slovence. Naši nemškutarji so jo pobrali, in človek bi mislil, da je v tej nesmiselnosti metoda, ko bi članek ne bil „izškarjan.“

Boj s tacim orožjem je zaničevanja vreden, in naši nemškutarji naj bodo prepričani, da jim ne bomo nikdar odrekli zasluženega čutila. Sicer pa nam menda nij treba še le poudarjati, da mi nikakor ne sovražimo Nemcev, ker so Nemci, kakor veliko njih nas sovraži, ker smo Slovani; narobe, poštenjake mej njimi spoštujemo; mi le nemškutarje počastimo z zasluženim čutilom, in pa vse tiste Nemce, ki nam zavedno in s hudobnim namenom narodno škodo želé in tako škodo delajo. Tega pa nam ne more braniti nobena moč na tem širem svetu, da celó moč naših nemškutarjev ima tu svojo mejo.

Politični razgled.

Nemške dežele

V Ljubljani 22. junija.

Na Dunaji se pod javno protekcijo kardinala Ravšerja in skrito podporo ministra Stremajerja sanje neka „katoliška državna stranka“, ki naravnost pové, da se bode vedno obračala proti Slovanom in proti aristokraciji. „Narodne“ in „fevdalne“ elemente hočejo ti „katoličani“ od sebe odvreči in samo katoliški biti, to je, kadar pride prilika Slovana tlačiti, kazati bodo tako dobro voljo, kakor nemški „liberalci.“

Hrvatski „Obzor“ si sedaj dan za dnevom trudi, v člancih dokazati, da nij to res, kar je dr. Makanec v svojih govorih trdil; znamenje, da so Makančeve besede vtis naredile v deželi. Vendar sodimo, da bode vlada pri prihodnjih volitvah veliko večino za sebe imela.

Vnauje države.

Srbski knez Milan je turškemu sultanu s pismom zahvalil se za časten sprejem, ki ga je na turške meji deležen bil od strani turških vojakov. — To diplomatsko prijateljevanje s Turki, katere pravi Šubin do smrti sovraži, ne bode odmevalo v srcih podložnikov njegove svetlosti Obrenoviča četrtega.

Iz Grške so bile v nemških listih za trdno ponavljane vesti, da misli grški knez odstopiti, ker nobeno ministerstvo ne more v razburjenej deželi vladati, ter da bodo vevlasti Grško prepustile samo sebi, naj bode republika, ali razposajeno kraljestvo s kakim novim kraljem na čelu. — Sedaj se iz Aten zopet javlja, da kralj ostane in da ministerstvo Trikupis misli pri prihodnjih volitvah čisto volilno svobodo varovati.

V francoske narodnej skupščini je zopet enkrat Gambetta z Bonapartisti

skup trčil. Poslanec André je rekel: da on nij za vojno glasoval, kakor André. — Včeraj v ponedeljek je imela važna ustavna postava o urejenju javnih oblastij na dnevnem redu biti.

Iz *Madrida* se poroča, da je — nemška vlada sklenila, karlističnej propagandi v katoliških nemških mestih (menda denarnim podporam) konec storiti.

Dopisi.

Iz Ljubljane 20. jun. [Izv. dop.] (Vrt kranjske kmetijske družbe na Poljanah.) Ker je dopisnik iz Gorice vrt kmetijske šole obkrikoval, tako je meni na misel prišel vrt kmetijske družbe v Ljubljani. Te dni sem po naključju v ta vrt prišel in mislil sem, da sem v Časlavi na Češkem. Vrt je večidel s krompirjem nasajen, katerega na deželo prav „po ceni“ po 5 gld. cent prodajejo. — Potem je nekaj slabega ovsu in nekoliko prav zanikrne detelje nasajano. Drevesa nijsem našel ni enega, da bi bilo lepo in redno obrezano. Nobeno sadno drevo nema imena. Sicer se moramo čuditi, da kmetijska družba kranjska ta vrt še vzdržuje, ker tako zanemarjen, kakor je, deželi prav nič ne koristi. Krompirja kakor dreves, dobi dežela od druge firme, lepše pa tudi bolj po ceni in, ker so kmetijske in gozdarske šole uvedene, je pač misliti, da bode slavna kmetijska družba ljubljanska ravno tako ravnala kakor je kmetijska družba v Gradcu, ki je svoj vrt prodala. Naša ga more tudi v najem dati in tisti denar, ki se ga tu zastoj potrosi, v prid kmetijstva obrniti. Naj se tedaj kmetijstvo — ne pa osobnost g. Šolmajerjeva podpira. — (Da ta dopis resnične reči poroča, vemo tudi iz tega: Uže lani nam je znan rodoljub pravil, da je šel na vrt kranjske kmetijske družbe kupovat mala sadna drevesca; ali videl je samo nekoliko divje rastlin in zanemarenih ceplicev, o katerih pa vrtnar nij znal povedati ali dozoreva sad zgodaj ali kasno, niti kako se imenujejo, niti nič. Šel je proč in bil je potem na malem botaničnem vrtu, ki ima mnogo manjšo podporo, dobro postrežen. Uredn.)

Iz severniškega okraja 19. jun. [Izv. dop.] Študira in piše se mnogo, kako bi se razmere v Avstriji zboljšale, na kakov način bi ljudstvo na višjo stopinjo omike, do boljšega blagostanja, dospelo. Tako i enako se povdarja, a podlaga jedro in glavni element v dosegu omejenega se prezira. Prvo in glavno vprašanje v naši državi je narodno vprašanje, in predno se to vprašanje ne reši, nikakor nij misliti na napredek, na boljše blagostanje, na mir mej narodi. A kakor se mi zdi, še na mir mej avstrijskimi narodi tako hitro misliti nij, kajti nekateri nemški listi v enomer netijo ogenj in delajo razpor mej ljudstvi.

Tako je n. pr. graški „Dorfbote“ v zadnjem listu, kateri prav nič podučen nij o razmerah Dalmacije, Slovane kot „Pöbel“ psoval. In zakaj? Zato, ker so Dalmatinci Slovani, Lahe pa zagovarja, ker Slovane dražijo in jim vse narodne pravice odrekajo. Slovan ne sme imeti nobene pravice in se mora vdati vsacemu družemu narodu. Samo kot orožje bi še smeli služiti drugim narodom. Slovan je res uboga, zatirana stvar. Rabijo nas le za davkoplačevalce? Povsod od vseh krajev smo zaničevani. Naj

bi se Nemci o slovanskih razmerah vendar tudi iz slovanskih in ne Slovanom nasprotnih judovskih zanikrnih listov, podučevali. Po tacihi priimkih, kakoršne nam Nemci dajejo, dela se očiten rozpor, kateri se bode pozneje pač težko poravnati mogel. Kaj bi Nemci rekli, ko bi o vseh Nemcih, kateri slovan-ki list po krivičnem pisal „der deutsche Pöbel“? Res nezaslišane so psovke, katere imamo Slovani slišati ne le od nemških listov, nego tudi od narodnih odpadnikov, in katere morajo še tako mirno srčnega človeka razdražiti. Nemci! Ne mislite, da nas je Slovanov tako malo. Mi smo še v Avstriji zmirom v številnej množini. Imamo bratov dovolj, ki so naše krvi in naših mislij. — Nij tedaj čuda, da so Slovenci uže zaupanje do Nemcev in nemškutarjev izgubili. Ne damo se več preslepiti od njih. Izučilo nas je ta leta dovolj. Antipatija do Nemcev žalibog mej Slovenci uže narašča, in če bode sovraštvo in razprtija mej avstrijskimi narodi tako rastla, potem obžalujem, da vlada poprej sprevidela nij, da je bila avstrijska politika tako enostranska, krivična, nam Slovanom.

Sedaj pa besedo domačim nasprotnikom. Če hočete pri nas Slovencih biti, slobodno vam. Naši gosti in prijatelji nam bodite, kajti Radigosta so Slovenci še vsikdar poznali. Bodite tedaj zadovoljni, da vas na naši zemlji imamo, da na naši zemlji dobro živite. Ali da bi še za to dobroto na nas Slovence, mej katerimi dobro živite, zabavljali, proti nam delovali in glasovali, za razpad našega naroda govorili in pisali, bogme to preseza človeški čut. Če vam Nemčija bolj ugodna, za katero delate, poberite kopita in slobodni vam pot. Slovenci bomo veseli, se enkrat iznebiti vas. Potem stoprv še le bomo slobodno dihati in za napredek zaostalega naroda vspešno delovati zamogli. Pride čas, ko bode tudi nam Slovanom prisijalo mileje in dobrodejno solnce miru, pravica, sreče in občnega blagostanja, i na to delati je nam Slovanom zadača.

Iz Logatca 20. jun. [Izv. dop.] Kakor je marsikateremu znano, namerava c. kr. okr. glavarstvo se s c. kr. sodnijo vred letos prvega oktobra iz Planine semkaj preseliti, in sicer v gornji Logatec. Da bode okr. glavarstvo v gornjem Logatcu (dobre četrt ure od spodnjega) ne pa v spodnjem ker je pošta, železniška in telegrafska postaja, krivo je le lepo, za okr. glav. primerno poslopje, kneza Windischgrätza, kakoršnega seveda v spodnjem Logatcu nemamo. Ko pa bodo gornji Logačanje zdaj imeli okr. glav., nijso še s tem zadovoljni, temveč ustijo se, da jim je okr. glavar obljubil, da se bode on potrudil kolikor bode le mogoče, da bode tudi pošta iz spodnjega v gornji Logatec predstavljena, in sicer zavoljo okr. glavarstva. Toréj zavoljo okr. glavarstva bi se spodnjemu Logatcu, kjer je večja trgovina, pošta vzela, ter se od železnice proč dalje v gornji Logatec prenesla, kateri zdaj vsak dan samo tri do pet navadnih pisem dobi?!

Nij li to smešno? Pa ko bi tudi okr. glavarstvo potem veliko opravila s pošto imelo, je ona le ena stranka in ta se lahko posluži bričev, ti imajo gotovo dovolj časa pisma donašati, to smo se lahko prepričali pri raznašanju volilnih listov za trgovinsko in obrtnijsko zbornico. Da bi pa za-

voljo ene stranke dvajset drugih strank velike sitnosti imele, in še zraven škodo trpeti morale, to bi bilo pač več nego čudno.

Iz Ljutomeru 20. jun. [Izv. dop.] Okrajna posojilnica, registrirano društvo z neomejeno zavezo v Ljutomeru imelo je konci leta 1874. celih 393 udov, od katerih je na opravičnih deležih vplačano vkupaj 7922 gld. 95½ kr. Mej opravičnim letom odstopilo je 19 a pristopilo 21 udov. Od 393 na konci leta obstoječih opravičnih deležev, izplačanih je mej tekom leta 19 a prišlo 21. Vsak ud je obvezan na svoj opravični delež od 60 gld. — na leto naj manj 6 gld. — vplačati. — Pri glavnej seji društva dné 2. majnika t. l., katere se je udeležilo 84 udov, bil je društveni račun za leto 1874 pretresovan in odobren. Vsled tega iznašajo za leto 1874 prijemki vkupaj 94.147 gld. 66. kr. a izdatki 91.871 gld. 73 kr. blagajniški preostatek 2.275 gld. 73 kr. Bilanca je: I. Imetje društva: a) gotovina iznaša 2275 gld. 73 kr. b) vrednost v blagajnici nahajajočih se menjic 80.585 gld., — c) vrednost inventara 400 gld. — Toréj vkupaj 83.360 gld. 93 kr. II. Dolgovi društva: a) Rezervni fond 881 gld. 84½ kr. b) terjatve društvenikov 7922 gld. 95½ kr. c) terjatve hranilničarjev 60.436 gld. 87 kr., d) terjatve graške hranilnice 12000 gld. — e) podporni fond 1000 gld. — f) naprej sprejete obresti 1019 gld. 29 kr. toraj vkupaj 83.260 gld. 93 kr.

Udje predsedništva: g. Ivan Kukovec, načelnik g. Matjaš Zemljich, denarničar, g. Jože Gomilšek, preglednik.

Odsek za pregled tega računa: Dr. Anton Mravljak, Dragotin Huber, Vatroslav Mohorič, udje nadzornega svetovalstva.

Iz Trsta 18. junija [Izv. dop.] Resolucija slovenskega političnega društva „Edinost“ je tudi pri delavskemu laškemu društvu „Operaio“ naredila strašan vtis, kajti v zadnji številki prinaša lašk delavsk organ polno blata iz svoje gnojnice. Druzega od tacihi ljudij nij pričakovati, če imajo uže opravilo bližnjega grditi s svojo smrdljivo robo, namestu, da bi pospeševali le korist ubozih delavcev, katere lakota in ubožstvo tare. Delavsko društvo, katero hoče laško politikovati, izgrešilo je pot svojega namena. Vsako drugo tako društvo bi bilo razpuščeno. A tu gre politikovati zoper Slovence! To je vedno dovoljeno. List piše le, ali je Garibaldi komu kako pismo pisal in enake reči. Akoravno mi spoštujemo Garibaldijevo osebo, moža, kateri se je za svoj narod domoljubno boril in kateri bi se tega društva gotovo sramoval, ko bi ga poznal, kajti on zastopa poštena načela, vendar pri nas je kult Garibaldov političen. V Avstriji nij delavskega društva, katero bi imelo nalog, ščuvati en narod proti drugemu narodu, kakor to ravno „Operaio“ dela. Izreka namreč, da še nij pozabljen 13. dan julija. To znamo tudi mi, in si ga bomo bolj zapomnili kot vsak drugi narod v Trstu. Ali provocirali ne bomo nikdar, kar je zoper naravno pamet in zoper poštenje, katero pa tržaški Slovenci visoko čislamo, in se ne poslužujemo tacega orožja kot nasprotniki naši. Društvo „Operaio“ v Trstu, v katerem je večina Slovencev, nij nič družega kot preparat za nedovršeno Italijo. Slovenci smo se vpisali v to delavsko laško društvo leta 1869 le zá to, ker se nij od strani Möringa

dovolilo slovensko delavsko društvo. Slovenci se niso za to vpisali, da bi za njih novce ljudje živeli in potem ščuvali proti njim. Delavsko društvo, katero je le humanitarno društvo in za mejsobno pomoč, mora biti kozmopolitično; njemu morajo biti vsi narodi enaki; denar Slovenčev velja toliko, kot denar lahov ali židov. Svetujemo „Operain“ in njegovemu ničevemu uredniku renegatu, naj v drugo meče svoje blato sam po sebi.

Domače stvari.

— (Iz Bleda) se nam piše o sledečem škandalu, ki se je vršil pri svetoletnej procesiji preteklo nedeljo. Ko pride procesija v grajsko cerkev pod vodstvom ribniškega fajmoštra, ki je v obče pri ljudstvu jako priljubljen, stopi v veliki razburjenosti grajski fajmošter, ki pri ljudstvu ne uživa nikake priljubljenosti, pred altar in v pričlo cele procesije odzame ribniškemu fajmoštru štolo in „kóretelj.“ Intrige, ki so mu dale k takemu obnašanju povod, mi niso znane, a ljudstvo je bilo jako razdraženo in razburjeno, v cerkvi je kar vse šumelo, in celo naše Blejčanke, ki so sploh energične žene, so fajmoštru grozile. Na zadnje je procesija vendar šla dalje še v četrto cerkev, kakor je predpisano, nu duhovnikovo opravilo je prevzel nek očanec, ter je bilo tudi dobro opravljeno, samo, da so se med molitvijo pri ljudstvu čule tudi kletvine nad grajskim fajmoštrom.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 18. jun.

13. avgusta 1872 sta slišala vodja žandarmerijske postaje in žandarm Kurent v zidnici Jakoba Novaka iz Potoka v vinogradu Zarovč pri Lačenbergu blizu Mirne na Dolenjskem nek ropot in videla iz hiše kaditi se.

To se jima je zdelo sumljivo, šla sta bliže in videla, da so vsi uhodi zaprti. Ker se nij hotel nikdo oglasiti, naredila sta si s silo uhod, a nijsta nikogar notri našla, kajti prebivalec te zidnice je pri nasprotnej strani hiše skozi luknjo, katero je v slamnatej strehi naredil, v gozd ubežal.

Preiskovala sta potem to zidnico in našla veliko najfinejših risarskih orodij, povekševalna stekla, 2 pištoli, en pravi bankovec za 10 gld., 8 pričetih ponarejenih bankovcev po 10 gld., in 5 kuprastih plošč, potem pismo na Jakoba Novaka, v katerem se naznanja, da so neke tiskalnice užje izdelane, dalje žepno listnico Jakoba Novaka z receptisom na Giontinija v Ljubljani, potem 3 pisane knjige pod naslovom: „Pripomoček k opravilu, prvi del, korist domačih opravil, spis o fotografstvu“ potem nekateri recepti itd.

Ker je bilo v zidnici tudi pismo na Pehanija najdeno, sumili so takoj, da je moral Pehani biti, ki je pri strehi iz zidnice izbežal.

Žardarma sta potem preiskala hišo lastnika zidnice Jakoba Novaka v Potoku, a nijsta nič sumljivega našla, pač pa pri njegovem bratu, Janezu Novaku dva ponarejena bankovca dobila. Še tisti po polu dan je sodnijska komisija iz Trebnjega prišla in je našla vrata zidnice, katera sta žandarja

zaklenila, ulomljena in v zidnici še nekoliko risarskih orodij.

Od posameznih rečij, katere so se v zidnici našle, je rekla ta komisija, da se morejo rabiti za izdelovanje državnih bankovcev.

Po priseženih izpovedbah inženierja Jan. Stöhra in mizarja Franca Lozarja in Jurija Picka je ponarejevalec po Jakobu Novaku 3. marca 1872 v Auerspergovej fabriki tiskalnico za glavničke in eno za bukvoze naročil in zahteval, da se mu v 3 mesecih pošljejo in je dal 5 gld. are. — Ko je Juri Picek te stroje iz fabrike dobil, pisal je J. Novaku in ta je odgovoril 16. avgusta 1872 torej 2 dan potem, ko se je v njegovi kleti gori omenjeno našlo in je po te stroje Mat. Zupančič prišel in jih tudi plačal. — Te stroje je spoznala fabriška komisija za take, s katerimi se morejo bankovci ponarejati. — Jaka Novak in Jože Ostanek sta bila 7. avgusta 1873, št. 6966 prvi na 5 in drugi na 4 l. obsojena in pri tej obravnavi se je izvedelo, da je ponarejalec Janez Pehani, iz Mirne.

Janeza Pehanija so 17. novembra 1873 v Celji zasačili in zaprli. — On se je po izpovedbi župana Anton Böhma od časa kar je iz ječe prišel, v okolici brez dela okrog klatil in se tako čudno vedel, da se je mogel pod policijsko nadzorstvo postaviti in se potem od 13. junija 1872 leta nij dal več videti.

(Dalje prih.)

Razne vesti.

* (Svarilo izseljencem.) Ker se baš v poslednji dobi klatijo po vseh deželah našega cesarstva agenti neke braziljske firme, ter pregovarjajo kmete in roko-delce z vabljenimi govori in mamljivimi obljubami, da se izselijo v Brazilijo ali pa v Ameriko, kjer na tisoče izseljenih hrepeni po starej domovini in od lakote in bolezni umira, naj omenimo to-le: pred ne davnem je neka braziljska firma z ondotno vlado sklenila pogodbo, vsled katere v desetih letih pripraviti izseljenih v Brazilijo 100.000, in sicer zdravih in delavnih Nemcev, Avstrijcev, Švicarjev, Italijanov, Belgičanov, Švedov in Francozov, ki ne smejo biti čez 45 let stari, izvzemši rodbinskega očeta. Dalje je izseljenje dobrovoljno in nihče ne more zahtevati kake podpore od braziljske vlade.

Narodno-gospodarske stvari.

Bučela.

kako se spolno razvija in kako živi.

(Prirodopisna študija, spis. J. Ogrinec.)

(Dalje.)

Seme ali sperma je bela tekočina, katera, ako jo pogledaš skozi drobnogled, v sebi zadržuje premnogo drobnih, gibljivih, tedaj živčih končkov, tako imenovanih spermatozoidov.

Da si bomo mogli bolje pretolmačiti različno razvijanje po spolu trovrstnih bučelinih pojedincev, naj še nekaj povemo o bučelini hrani v obče.

Kakor je znano, hranijo se bučele z medom in cvetnim prahom. To uživajo z nekoliko vodo, ter deloma za svoje lastno vzdrževanje potrebujejo, deloma pa izločujejo tako imenovani hranitbeni sok za zalego matičino in trotovske. Prvine, iz katerih je sestavljeno bučelino telo, so ogljenec, vodenec, kislenc in dušec, koje torej imajo biti v bučelini hrani, da se njeno telo razviti in vzdržavati zamore. Kemične preiskave so tudi pokazale, da med zares za-

držuje prve tri gori omenjene prvine, a cvetni prah, da ima dušca. Preiskava in ob enem izkustvo pa tudi potrjuje, da obedve vrsti te hrane potrebuje bučela za svoje vzdrževanje. Ker pa dušca nij v medu, sledi, da bučele ne živé samo ob medu, ampak tudi ob cvetnem prahu.

Za nabiranje in prebavljanje imajo bučele delavke 2 želodec in tako imenovano ščetko na zadnjih nogah. Prvi želodec leži jim v začetku, drugi v sredi zadka. V prvem prinašajo medeno roso in druge sladčice. Ker je medena rosa iz početka še vodena, jemljó jo bučele navadno preko noči iz lončkov še enkrat v prvi želodec, kjer jo izčistijo in stopram ondaj, kakor prvokrat bruhanjem izlijo v satje. Tak trši med zadelaajo potem s pokrovi, kar tudi pripomaga, da med dalje časa nepokvarjen ostane.

Druga bučelina hrana je cvetni prah. Za nabiranje tega je delavkam gornji člen stopala povečan, vdobljen in ščetkast. Z njim oterajo prah s cvetja, ter ga v razno bojastih bunčicah donašajo in zgnetajo navadno v dolje strane satja. Navadno ga oblijo z medom, predno ga odenó s pokrovi. Vendar se bučele vse bolj brinejo za nabiranje méda kakor prahu. Sem ter tja namreč, kadar je posebno dobra paša, prinašajo sicer prah in med, a odlagajo samo med. Nekateré, kakor da ne bi utegnile otrebiti si prah raz nóg, izletavajo z njim zopet vón, ter ga odložé še le tedaj, ko prestane médena rosa. Vrh tega spravljajo med vedno v gornje strane satja, kjer je varnejši pred tujimi sovražniki.

Drugi, pravi želodec služi bučelam samo za to, da vā nj vzeto hrano prebavljajo. Ako vžijo samo toliko hrane, kolikor je trebajo za lastno življenje, je ta hrana vzdrževalna; nasproti, ako je več vžijó, postane jim ta obilica proizvodna ali tvorna hrana, katero potem pretvarajo ali v vosek, ali pa v tako zvani hranitbeni sok. Ako jim namreč obilica hrane v želodcu po polnem prebavljena preide v kri, potem narejajo satje. Vosek se jim izločuje iz tolstnjeka (Fettkörper), ki kot dodatek k prebavilom, obkoljuje črevo in z večma izpolnjuje trebušno votlino. Vosek jim v podobi drobnih tablic leze izmej pojedinih kolobarčkov zadka, od koder ga bučele s petami zadnjih nog odjemljejo in zlepe v obliki šesterokotnih lončkov, tako, da v kolikor mogoče malem prostoru zgradijo kar največ lončkov, kar zopet dokazuje njihovo umotvornost.

Za hranitbeni sok prebavljajo med samo toliko, da ga očistijo najgrobijih, za hrano nesposobnih tvarin. S tako, dosta tečnejšo hrano pitajo potem trotovske in matičino zalego. Ta zalega, dokler še skrčena leži v lončkih, dobiva hranitbenega soka, kakor hitro pa se po konci zravna, dobiva tudi medu in cvetnega praha. Matičina zalega pak se ves čas razvijanja pita samim hranitbenim sokom, in sicer ne samo s krepkejšim, marveč tudi tako preobilim, da ličinke kar plavajo v njem in ga vsega še ne pojedó.

(Dalje prih.)

Javna zahvala.

Gospod Bohuslav vitez Widman, c. kr. deželni predsednik je gimnazijskemu podpornemu društvu v Novem mestu kot ud pristopil ter društvenemu odboru deset gld. kot prvi donesek poslati blagovoli. Ravno tako je tudi gosp. J. Šolar, c. kr. deželni šolski nadzornik temu zavodu deset gld. izročil.

Društveni odbor si šteje v svojo dolžnost, da izreka obema gospodoma za izdatno podporo presčno zahvalo.

V Novem mestu 20. junija 1875.

Odbor gimnazijskega
podpornega društva.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let užje je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni

v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo.
Šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše,
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
vali zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Dr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljajo na posebno zahtevanje zastoj.
Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsi-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen
mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berlin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalessière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalessière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalessière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor
medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalessière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalessière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušnji in
hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju
dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenju, nespanji in hujšanju.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalessière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalessière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalessière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbraku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novcih pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih;
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 22. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	—	"
1860 drž. posojilo	112	"	—	"
Akcije narodne banke	958	"	—	"
Kreditne akcije	221	"	25	"
London	111	"	45	"
Napol.	8	"	89	"
C. k. cekini	5	"	25	"
Srebro	101	"	75	"

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Več lepih stanovanj je za oddati.
Na lepem pripravnem prostoru se išče
najemnik kavarne.
Natančno se izve v pisarni za naznanila,
št. Jakob št. 144. — (225—1)

Zahvala.

P. t. mnogobrojnemu ljudstvu iz okolice
tržaške, dalje iz gorenjega in dolnjega Krasa
za tako obilno udeležbo pri sprovodu mojega
ranjcega očeta

Janeza Miliča,

po domače Bezarja, iskrenega rodoljuba, biv-
šega župana Žganjske in Veliko-Repske
županije skozi 34 let, dalje uda cenilne ko-
misije itd. 19. t. m. k večnemu počitku izreka
najtoplejo zahvalo

Janez Milič,

(223) podžupan, ranjcega sin.

Repnje, 19. junija 1875.

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospešneje in boljše,
nego **zobna plomba** od c. k. dvornega
zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji,
v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more
vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno
deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z
ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred
daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse
št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatič-
nemu zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri
gnojenju zobnega mesa, zobni kamen olušči,
tor zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno
meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in
zobno meso vseh škodljivih tvarin, us am pak
podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih
neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto
dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo
barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi
zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den,
da ne odpravi samo običajno sitni zobni ka-
men, nego tudi zobna glazura dobiva vedno
večjo beljino in nježnost. (354—19)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petri-
čiču in Pirkerju, Jos. Karingerju,
Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M.
Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v
vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih
zalogah na Kranjskem.

Stanovanje

v Schreyer-jevi hiši v špitalski ulici, št. 269
v I. nadstropji s 4 lepimi sobami, z veliko kuhinjo
in z vso drugo pripravo se oddá za sv. Mihel
Natančneje se izve ravno tukaj. (224—1)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob,
zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-
dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcev pulver. Nareja se z
čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih
in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkul-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim
sredstvom, katera so često škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričan, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti poštneemu povzetju. (132—40)

Razglas

hranilnice in zastavljavnice Ljubljanske.

Zarad sklepanja računov za I. semester 1875 bo

hranilnica

od 1. do 15. julija 1875 in

zastavljavnica

od 1. do 16. julija 1875

zaprta.

(218—2)

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljavnice

v Ljubljani, 14. junija 1875.